

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Raision kaupungin lausunto

Raision kaupunki antaa lausuntonsa vastaamalla [[vihreä teksti](#)] alla oleviin lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin.

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät ovat kannatettavia. Erityisesti pienten ja keski suurten yritysten osallistumismahdollisuuksien lisääminen ja huoltovarmuuden ja turvallisuuden edistäminen hankintojen avulla ovat erittäin kannatettavia tavoitteita.

Esityksen ehdotukset eivät kuitenkaan edistä tavoitteiden saavuttamista, vaan ovat omiaan lisäämään hallinnollista taakkaa ja hankintoihin liittyvää byrokratiaa, viivästyttämään hankintoja ja aiheuttamaan juridisia riskejä. Nykyisellään esitys vaarantaa huoltovarmuutta ja lisää hankintayksikköjen kustannuksia merkittävästi. Erityisesti aiheet sidosyksikköjen omistusten vähimmäisosuudesta ovat perusteettomia ja vaikeuttavat kohtuuttomasti kuntien lakisääteisten tehtävien hoitamista. Toteutuessaan esitys rikkoisi toimivat palveluiden järjestämisen rakenteet ja kohtelisi eri kokoisia kuntia eriarvoisesti.

Raision kaupunki toteaa, että esityksestä on myös tehtävä perusteellinen vaikutusten arviointi. Hankintalain uudistaminen nyt esitetyssä muodossa vaikuttaa jokaisen kunnan ja kaupungin palvelujen järjestämiseen perustavanlaatuisesti. Sopimusvapaus järjestää lakisääteisiä tehtäviä yhdessä muiden kuntien kanssa tulee säilyttää ja mahdollisille muutoksille varata riittävä siirtymäaika.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

- Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?

Lausuntopyynnön asianro: VN/4099/2024

Hankintalain 65 §:ään esitetty muutos (markkinakartoitus) voi osaltaan edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua. Huolellinen valmistelu on eduksi kaikille hankinnan osapuolille ja vuoropuhelun sekä markkinantuntemuksen parantaminen hankinnan valmistelun aikana voi osaltaan lisätä hankinnan onnistumista. Käytännössä markkinakartoitusta ja erilaista vuoropuhelua tehdään jo varsin laajasti hankinnan koosta riippumatta, eikä esitetty muutos siten ole välttämätön.

Hankintalain 75 §:ään esitetty muutos (hankintasopimuksen jakaminen osiin EU:n kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa) velvoittaisi käytännössä jakamaan hankintasopimukset osiin. Muutos on tavoitteiltaan ymmärrettävä, mutta käytännössä se palvelee huonosti tarkoitustaan. Muutos kaventaisi hankintayksiköiden harkintavaltaa merkittävästi ja näin ollen lisäisi hankintojen kustannuksia sekä valmistelu- ja suunnittelutyötä kaikissa hankintayksiköissä. Hankintayksiköillä tulisi säilyttää harkintavalta myös 75 §:n mukaisissa tilanteissa. Mahdollisiin ylilyönteihin ja harkintavallan selviin väärinkäyttöihin voidaan tehokkaasti puuttua jo voimassa olevan hankintalain perusteella.

Hankintalain 124 §:ään esitetty muutos (hankintamenettelyä koskeva kertomus) lisäisi osaltaan hankinnan valmistelu- ja hallintotyötä. Pelkkä hankinnan valmistelun kuvauksen edellyttäminen ei yksinään lisää hankinnan valmistelun laatua ja hankintojen valmisteluprosessi on tarvittaessa muutoinkin selvitettävissä.

Hankintalain 125 §:ään esitetty muutos (hankintamenettelyn keskeyttäminen) on tavoitteeltaan ymmärrettävä, mutta käytännössä toimimaton. Sääntelyä ei tulisi muuttaa, sillä hankintayksiköllä on jo nyt oikeus keskeyttää hankinta, jos kilpailua ei synny. Kategorinen velvoite on ongelmallinen, sillä tarjousten vähäisyys voi johtua mm. siitä, että markkinoilla on vain vähän yrityksiä ja tarjontaa. Mikäli saatu tarjous on hinnaltaan ja laadultaan hyvä, tarjouskilpailun keskeyttäminen aiheuttaa vain turhaa työtä, viivästyksiä ja johtaa todennäköisesti korkeampiin hintoihin uusittavassa tarjouskilpailussa. Lisäksi hankintayksikön vahingoksi jäisivät uuden tarjouskilpailun järjestämisen kustannukset sekä siihen käytetty aika.

- Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?

Kts. edellä lausuttu.

Sidosyksikköjen käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksikköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

Lausuntopyynnön asianro: VN/4099/2024

Raision kaupunki ei kannata sidosyksikköjen vähimmäisomistusta koskevaa vaatimusta nyt esitettyssä muodossa. Vaatimus ei ole tarkoituksenmukainen ja on vaikeasti toteutettavissa. Omistusten 10 % vähimmäisosuus on perusteeton ja vaikeuttaa kohtuuttomasti kuntien lakisääteisten tehtävien hoitamista. Ehdotus rikkoo toimivat palveluiden järjestämisen rakenteet ja kohtelee eri kokoisia kuntia eriarvoisesti. Kuntien mahdollisuudet järjestää toimintonsa itse vaihtelevat huomattavan paljon ja valmistelussa tulisi vähintäänkin kattavasti arvioida esityksen vaikutuksia eri kokoiisiin kuntiin.

Esitetty vähimmäisomistusmekanismi johtaa väistämättä omistusjärjestelyihin ja vaarantaa sekä osin kokonaan lopettaa seudullisen yhteistyön palveluiden järjestämisessä. Esitetty muutos sirpaloittaa ja rikkoo toimivia palveluita ja palvelujen järjestämisen tapaa. Lyhyen siirtymäajan vuoksi myös kuntien lakisääteisten palveluiden järjestäminen vaarantuu.

Kunta hoitaa kuntalain 7 §:n mukaan itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät ”taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla”. Järjestämisvastuussa oleva kunta vastaa palvelun yhdenvertaisesta saatavuudesta, taloudellisuudesta sekä kestävydestä. Näistä syistä on kriittistä, että kunta voi vapaasti päättää myös tuottamistavasta ja siitä, haluaako kunta tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Kunnan tai kuntayhtymän hankkiessa laissa säädetyt palvelut muulta palvelujen tuottajalta, sillä säilyy kuntalain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu järjestämisvastuu sekä valvontavastuu. Näin ollen keskeisenä osana kuntien itsehallintoa on niiden vapaus päättää siitä, miten ne haluavat tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut ja mahdollisuus vapaasti järjestää palveluja parhaalla katsomalla tavalla on tärkeä osa kuntien itsemääräämisoikeutta. Kuntien resurssien niukkuuden vuoksi kunnilla on aina olemassa selkeä kannustin järjestää palvelut kustannustehokkaasti sekä sellaisella tavalla, joka on kullakin paikkakunnalla ja kussakin markkinatilanteessa on mahdollinen ja perusteltu. Kuntien palvelujen järjestäminen perustuu aina kokonaistaloudelliseen ja toiminnalliseen harkintaan.

Kuntien on ollut perusteltua perustaa yhteisesti omistettuja yrityksiä, jotka tuottavat palveluja sidosyksikkönä tilanteissa, joissa palvelua ei ole saatavilla tai tarjonta on riittämätöntä, yksittäisen kunnan kysyntä on riittämätöntä tai on muita taloudellisia tai toiminnallisia syitä. Kunnat ovat näin ollen pystyneet taloudellisesti ja toiminnallisesti optimoimaan tapaa millä ne ovat täyttäneet palveluvelvoitteitaan. Sidosyksikköyhtiö perustetaan aina hyvästä syystä ja sidosyksikköyhtiöt täydentävät markkinoita. Kunnat lähtevät omista tarpeistaan ja vastuistaan synnyttämään yhteisesti omistettuja yhtiöitä ja ostavat palveluita niiltä. Toisaalta kunnat myös siirtyvät jatkuvasti pois ostamasta palveluita sidosyksikköyhtiöistä, mikäli markkinoille tulee kustannustehokkaampia vaihtoehtoja, jotka pystyvät tuottamaan tarvittavia palveluja tai jos kunta pystyy tuottamaan palvelun paremmin tai varmemmin itse. Kuntien perustamat yhteisomisteiset sidosyksikköyhtiöt ovat monessa tilanteessa takaamassa kuntalain mukaisen yhdenvertaisen saatavuuden kustannustehokkaasti.

Lausuntopyynnön asianro: VN/4099/2024

Nyt ehdotettu muutos on myös liian kaavamainen. Tälläkin hetkellä kunnilla on sidosyksiköitä, joissa on alle kymmen omistajaa, mutta omistusosuudet voivat vaihdella huomattavastikin, mikäli ne on määritetty esimerkiksi kuntien asukaslukujen suhteessa. Näissä tilanteissa 10 % omistusosuus ei välttämättä täyty kaikkien osakkaiden osalta eikä se ole edes tarkoituksenmukaista. Nyt ehdotettu muutos aiheuttaa ainoastaan hallinnollisia ja muita kustannuksia, mikäli omistusosuuksia aletaan keinotekoisesti järjestelmään. Sidosyksiköitä jouduttaisiin kuntasektorilla purkamaan ilman riittävää perustetta tai järjestelmään muutoin uudelleen. Esiitetty sääntely ei siten edistä hallitusohjelman tavoitetta sidosyksiköiden tarkoituksenmukaisesta hyödyntämisestä, ei lisää kilpailua eikä siirrä liikevaihtoa markkinoille.

Raision kaupunki korostaa, että se ei hyväksy eikä kannata ylihintaisia tai tervettä kilpailua muuten vääristäviä sidosyksiköjärjestelyjä. Hankintayksiköiden sidosyksiköönä käyttämän määräysvallan tulee olla todellista, mutta tämä voidaan saavuttaa monella muullakin tavalla kuin säätämällä nyt esitetty vähimmäisomistusosuus.

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

Raision kaupungin näkökulmasta uudistus on erityisen haitallinen huoltovarmuuden kannalta keskeisille kuntien infrayhtiöille, kuten Turun Seudun Vesi Oy (TSV), Turun Seudun Puhdistamo Oy (TSP) ja Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (LSJH). Yhtiöiden taustalla on mittavat investoinnit, joilla turvataan muun muassa kuivien kesien vedensaantia tai kiristyvien ympäristönormien vaatimusten mukainen jätevesien käsittely.

Esimerkiksi kunnallisessa jätehuollossa sidosyksiköiden vähimmäisomistusvaatimus aiheuttaisi kuntakentälle kohtuuttoman haasteen. Jätealan näkökulmasta on täysin epäselvää, mitä asiaa omistusosuuden rajoituksella yritetään ratkaista. Ehdotettu muutos johtaisi jätehuollon järjestämisessä koko toimialalla merkittäviin rakenteellisiin muutoksiin ja heikentäisi kuntien mahdollisuuksia huolehtia tästä yksityiskohtaisesti säädelystä tehtävästään. Toteutuessaan lakimuutos romuttaisi vuosikymmenten aikana rakentuneen seudullisen jätehuoltoyhteistyön Lounais-Suomen osalta, lisäksi merkittävästi kuntien hallinnollista taakkaa ja uhkasi asukkaiden yhdyskuntajätehuollon palveluita sekä muita toimivia yhdyskuntajätehuollon kiertotalous ratkaisujen kokonaisuutta.

Markkinaehtoisten palveluiden saatavuus vaihtelee ja loppukädessä kunnalla on lakisääteinen velvoite järjestää palvelut myös silloin, kun markkinaehtoista palvelua ei ole saatavilla. Kuntien omistamat yhtiöt ovat erittäin keskeisiä varautumisen näkökulmasta. Yhtiöissä kuntakohtaiset ratkaisut on korvattu seudullisella yhteistyöllä, mikä mahdollistaa taloudellisesti yksittäistä kuntaa järkevämmän ratkaisun. Yhtiöt

Lausuntopyynnön asianro: VN/4099/2024

kilpailuttavat jo nykyisellään markkinoilta tukipalvelut, esimerkiksi Lounais-Suomen jätehuolto kilpailuttaa jätekuljetukset.

ICT- ja taloushallinnossa in house-järjestelyiden purkaminen tarkoittaa merkittävää hallinnon uudelleenjärjestelyä, jossa todennäköisiä voittajia ovat isot, monikansalliset järjestelmätoimittajat. Suurten yhtiöiden kanssa yksittäisen kunnan neuvotteluasema heikkenee. Lisäksi ICT-palveluja tuottavat sidosyksiköt hankkivat jo nyt suuren osan tarjoamistaan palveluista markkinoilta ja kilpailuttavat palvelut siten, että myös pienet kunnat saavat palvelut kilpailukyiseen hintaan.

Kuntien valtakunnallinen yhteistyö esimerkiksi ICT-palveluiden kehittämisessä muuttuu ehdotetun sääntelyn myötä käytännössä mahdottomaksi. Sidosyksikköyhtiössä on kehitetty ICT-palveluita, joita ei ole markkinoilla ollut saatavilla tai kaupallisia palveluntarjoajia on ollut vain muutama. Esimerkkejä tehdystä yhteiskehittämisestä ovat mm. oppimisen ja koulutuksen järjestelmiä kokoava valtakunnallinen palvelualue DigiOne, varhaiskasvatuksen eVaka ja yli sadassa kunnassa käytössä oleva avoimeen lähdekoodin Koha-kirjastojärjestelmä. ICT-palveluiden kehittäminen edellyttää osaamista, resursseja ja suurta käyttäjämäärää.

- Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kanalta ja yleisesti?

Raision kaupunki joutuisi päättämään uusista järjestämis-/hankintatavoista usean yhtiön osalta ja joissa järjestäminen on tällä hetkellä toteutettu pitkillä tai toistaiseksi voimassa olevilla sopimuksilla. Toteutuessaan muutoksella puututtaisiin jo paljon ennen tämän muutosesityksen valmistelua tehtyjen sopimusten pysyvyyteen. Kilpailutusten järjestämisestä, palvelujen uudelleen järjestelystä sekä mm. uusien järjestelmien käyttöönotosta aiheutuisi merkittävät suorat kustannukset sekä erittäin merkittävä määrä lisätyötä. Jo pelkästään hallinnollisen työn määrä olisi todella merkittävä. Mahdollista palveluhintojen nousua sekä palveluiden laadun ja toimivuuden muutosten aiheuttamaa välillistä kustannusta on mahdotonta tarkkaan arvioida. Lisäksi muutos voi johtaa alle kymmenen omistajan yhtiöissä täysin epätarkoituksenmukaisiin omistusosuuksien myynteihin omistajien kesken, eikä syntyvillä kustannuksilla saavuteta mitään käytännön hyötyä.

Edellä mainittujen kuntien keskeisten infrayhtiöiden osalta yhtiöjärjestelyt vaatisivat kunnilta valtavasti työtä. Palvelut on monissa tapauksissa järjestetty vuosikausia sidosyksikköyhtiöissä. Yksittäisen kunnan olisi vaikea vastata muutosjärjestelyistä, mahdollisista kilpailutuksista tai palvelujen toteutuksesta ilman kuhunkin toimialaan perehtynyttä resurssia.

Lausuntopyynnön asianro: VN/4099/2024

Esimerkiksi avoimeen lähdekoodiin perustuvan Koha-kirjastojärjestelmän osalta esitetty muutos voisi johtaa pahimmillaan yhtiön purkamiseen ja palveluiden tuottamisen loppumiseen. Tällöin mahdollisesti palattaisiin tilanteeseen, että markkinoilla olisi vain yksi kaupallinen toimija, jolla olisi käytännössä monopoliasema kirjastojärjestelmämarkkinoilla. Käytännössä Raision kaupungin osalta tämä tarkoittaisi täysin toimivan järjestelmän hylkäämistä sekä uuden järjestelmän kilpailuttamista ja käyttöönottoa, mistä aiheutuisi merkittäviä kustannuksia sekä merkittävää lisätyötä.

- Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)

Päätöksiä asian suhteen ei ole tehty. Kaikki lain kulloinkin sallimat vaihtoehdot tullaan tutkimaan. Mikäli esitys toteutuu, aiheuttaa se merkittävän määrän toimenpiteitä ja lisätyötä.

- Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?

Lyhyellä ja keskipitkälläkään aikavälillä suoranaisia hyötyjä on vaikeaa nähdä. KKV:n mukaan (Kilpailu- ja kuluttajaviraston Tutkimusraportteja 2/2024, Tutkimus 10 prosentin omistususuusvaatimuksen vaikutuksista sidosyksikkömarkkinaa): ”Kilpailuttaminen voi alentaa kustannuksia, mikäli palvelulle on olemassa tai sille syntyy kysynnän perusteella markkina, jossa on riittävästi kilpailua. Kustannukset voivat kuitenkin myös kasvaa, mikäli kilpailu on vähäistä ja yrityksillä on hinnoitteluvoimaa suhteessa hankintayksikköön.”

Suuret hankintayksiköt kuten valtio, suuret kaupungit ja osa hyvinvointialueista pystyvät todennäköisesti pitkällä aikavälillä paremmin hyödyntämään muutoksesta seuraavaa tehokkuutta kuin pienet ja keskisuuret kaupungit ja kunnat. Pienille hankintayksiköille hankinnan kustannukset ovat jo nyt isompia hankintayksiköitä suurempia. Niille rakenteelliset muutokset todennäköisesti näyttäytyisivätkin joustavuuden ja vaihtoehtojen vähentymisenä ja siitä seuraavana hintakilpailun vähentymisenä eli kaikenlaisena hallinnon ja kustannusten kasvuna. Näin ollen muutoksesta seuraavalla kehityksellä tulee olemaan myös laajempaa yhteiskunnallista ja alueiden välistä epätasa-arvoa kasvattavaa vaikutusta.

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutokseen tarvitaan?

Ehdotettu siirtymäaika (1,5 vuotta) on käytännössä mahdoton. Palveluiden uudelleenjärjestäminen koskee samanaikaisesti sekä taloudellisesti että sisällöllisesti merkittävää osaa kuntien tarjoamista palveluista. Tällaisessa

Lausuntopyynnön asianro: VN/4099/2024

tilanteessa riskinä ovat erilaiset markkinahäiriöt, jotka usein johtavat kustannusten nousuun sekä palveluiden käyttäjiä koskeviin häiriötilanteisiin.

Lyhyt siirtymäaika johtaa tilanteeseen, jossa tietyillä toimialoilla on samaan aikaan käynnissä merkittävä määrä suuren volyymin tarjouspyyntöjä. Riskinä on, että hankintayksiköt eivät saa riittävästi tarjouksia, hinnat kasvavat ja eikä osajia ole saatavilla. Palvelujen uudelleen järjestäminen ja kilpailutukset olisi voitava suunnitella ja aikatauluttaa hallitusti useammalle vuodelle.

Järjestelyjen, kilpailutuksien ja päätöksien teko todennäköisesti usean eri yhtiön osalta samanaikaisesti nyt ehdotetulla siirtymäajalla on jo pelkästään kuntien henkilöstöressurssien osalta mahdotonta, kun yhdenkin yhtiön osalta uudelleenjärjestelyt kilpailutuksineen voivat helposti viedä 1,5 vuotta. Käytännössä uudelleenjärjestelyt pitäisi toteuttaa hankintayksiköissä kaiken muun työn ohessa, kun merkittäviä erillisiä kilpailutusresursseja ei ole saatavilla tai ole mahdollista hankkia. Siirtymäaika tulisi olla vähintään kolme vuotta ja jätealan osalta vähintään viisi vuotta.

Pelkästään siirtymäajan lyhyys aiheuttaa muutoksesta muutoinkin syntyvien kustannusten lisäksi täysin turhia lisäkustannuksia kunnissa kiireen ja paineen alla tehtävän muutosvalmistelun vuoksi. Mikäli muutoksen halutaan saavuttavan sille asetetut odotukset, tulee uudistuksen toteuttamiselle varata riittävä aika.

- Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?

Kts. edellinen vastaus

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

Kuntaliiton eriävissä mielipiteessään esittämä näkemys, jossa todetaan, että ”Esitettävässä omistusosuusvaatimuksessa tulisi ottaa huomioon toimialakohtaiset, alueelliset sekä omistajakohtaiset erot ja muut painavan julkisen intressin huomioivat erityispiirteet. Vaikka luonnoksessa on muutoin pidättäydytty täysin hallitusohjelmakirjauksessa, luonnos ei huomioi hallitusohjelmakirjauksen mukaista yleisen edun vaatimusta.” on koko kuntasektorin häiriöttömän toiminnan kannalta erittäin tärkeä ja painava huomio, jota ei saa ohittaa lainvalmistelussa.

Raision kaupunki yhtyy myös Turun seudun puhdistamo Oy:n näkemykseen, jonka mukaan vesihuollon rajaaminen toimialana sidosyksikön vähimmäisomistusosuutta koskevan sääntelyn ulkopuolelle on yksinkertaista ja

täyttää mietinnössä asetun tavoitteen soveltamisalapoikkeusten täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

Esitys ei vastaa turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin.

Sidosyksiköiden käytön rajaaminen on osaltaan yhteydessä myös varautumisen ja huoltovarmuuden kysymyksiin. Kuten jo aiemmin lausunnossa on mainittu, uudistus on erityisen haitallinen huoltovarmuuden kannalta keskeisille kuntien infrayhtiöille. Yhtiöiden taustalla on mittavat investoinnit, joilla turvataan mm. kiristyvien ympäristönormien vaatimusten mukainen jätevesien käsittely.

Markkinaehtoisten palveluntarjoajien saatavuus vaihtelee suuresti alueittain ja loppukädessä Raision kaupungilla, kuten kaikilla kunnilla, on lakisääteinen velvoite järjestää palvelut myös tilanteissa, joissa markkinaehtoista palvelua ei ole saatavilla. Sidosyksikköyksikön omistusosuuksien rajaamisella nimenomaan heikennettäisiin turvallisuuden ja huoltovarmuuden toteutumista merkittävästi esimerkiksi vesihuollon osalta.

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

- Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?

Nykyisellään rikosrekisterimerkinnöistä johtuvia tarjoajien poissulkemisia tapahtuu harvoin. Muutos voisi vähentää osaltaan hallinnosta taakkaa sekä hankintayksikköjen että tarjoajien kannalta. Todennäköisesti otteita pyydetäisiin edelleen tarvittaessa, jolloin muutoksen vaikutus on vähäinen.

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin?

Lausuntopyynnön asianro: VN/4099/2024

Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

Jälki-ilmoitusvelvollisuutta koskevat muutokset ovat ymmärrettäviä ja voisivat osaltaan lisätä avoimuutta. Kuitenkin myös tämä sääntely lisääisi jonkin verran kuntien hallinnosta taakkaa.

Muut huomiot